

Hanna Wróblewska

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na zapytanie nr 2370 posła Michała Wosia z 4 kwietnia 2025 roku w sprawie ochrony zabytkowej wieży strażackiej przy Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu w kontekście budowy nowej siedziby i planowanej sprzedaży działki, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień.

Ad 1.

Wieża strażacka w Raciborzu znajduje się na terenie będącym w jurysdykcji Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach nie posiada pełnej wiedzy na temat jej aktualnego stanu zachowania.

Ad 2.

Wieża strażacka przy ul. Reymonta 8 została ujęta w gminnej ewidencji zabytków miasta Racibórz, oznaczona jako Budynek gospodarczy straży pożarnej z XIX w., zgodnie z Zarządzeniem nr 500/2025 Prezydenta Miasta Racibórz z dnia 9 stycznia 2025 r. Ponadto Wieża znajduje się w obrębie wpisanego do rejestru układu urbanistycznego pod nr A/1227/23 Stare Miasto w ramach średniowiecznego założenia. Wieża strażacka nie została ujęta w wojewódzkiej ewidencji zabytków. Znajduje się na terenie objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, obejmującym obszar w jednostce strukturalnej Śródmieście w Raciborzu, numer uchwały XLIII/651/2006 z dnia 24 maja 2006 r. w granicy strefy „A” ochrony konserwatorskiej. W MPZP nie ma zapisów odnoszących się bezpośrednio do wieży strażackiej, wskazano jedynie warunki szczegółowe dla ustanowionej strefy „A” ochrony konserwatorskiej. Nie ma przepisów prawa, które obligowałyby do zawiadamiania Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o zmianie właściciela działki, na której znajduje się zabytek ujęty w gminnej ewidencji zabytków.

Ad 3.

Wieża strażacka nie jest ujęta ani w wojewódzkiej ewidencji zabytków, ani w rejestrze zabytków. Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292 z późn. zm.) do rejestru wpisuje się zabytek nieruchomy na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków z urzędu lub na wniosek właściciela zabytku nieruchomego lub użytkownika wieczystego gruntu, na którym znajduje się zabytek nieruchomy.

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie planuje wszczęcia postępowania w sprawie indywidualnego wpisu do rejestru zabytków wieży strażackiej ani objęcia jej specjalnym programem ochronnym, uzasadniając, że obecna forma ochrony jest wystarczająca dla zachowania i utrwalenia substancji zabytkowej. Natomiast Minister Kultury i Dziedzictwa

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Narodowego jako II instancja posiada kompetencje do skreślenia zabytku z rejestru zabytków w przypadku, kiedy utracił swoją wartość lub został objęty inną formą ochrony.

Ad 4.

Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków nie przewiduje przekazania środków będących w jego dyspozycji na konserwację wieży.

Ad 5.

Wieża nie jest wpisana do rejestru zabytków, co uniemożliwia udzielenie dotacji z budżetu państwa zarówno w części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw kultury i dziedzictwa narodowego, jaki i wojewoda (z art. 74 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o ochronie zabytków i opieki nad zabytkami). Gdyby obiekt został wpisany do rejestru zabytków, to dotacja mogłaby zostać udzielona na dofinansowanie prac wymienionych w art. 76 ust. 1 i obejmować nakłady konieczne na prace wymienione w art. 77 ww. ustawy.

Z poważaniem

z up. MINISTRA KULTURY
I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

SEKRETARZ STANU

Bożena Żelazowska